

Előfizetési díj
Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Helyedij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). München
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyiteltéri cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legczélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

A szász 12 pontról.

III.

(B. K.) Iparkodtunk mult két cikkünk-
ben vázolni a célzatokat, melyeket az érintett
11 pont magában rejt, mindezt betetőzi a 12.,
mely kimondja, hogy ez államtörvénynek szánt
pontok alapelvein belül a királyföldi municipa-
lis és községi ügyek további rendezése egye-
temi statutumok, illetőleg az egyes kerületi és
községi rendszabások által eszközölendő. Befe-
jezőül pedig az áll. törvényben említett állam-
törvény későbbi megváltoztatásai a szász nem-
zeti egyetemen kihallgatása után a Magyaror-
szág és Erdély egyesítésének részletes ren-
dezéséről szóló 1868. XLIII. t. cz. 10 és 11.
§§. értelmében történjenek.

Az egyetem tehát 12 pontjában elhall-
gatta a maga, a kerületek és községek hatás-
körének meghatározását, nem szól a képvisel-
etek szervezéséről, nem a hivatalnokok válas-
tásának részletes módozatáról, szóval érintet-
lenül hagyja fenn magának a Királyföld ren-
dezését, hűségesen gondoskodik azonban, hogy
az állam többi lakósa nézve kötelező törvé-

nyek a Királyföldön hatályukat veszítsék és e
negatív nagy semmit, mely csak az állam el-
len bástyázza körül a szászokat, a Királyföld
rendezéséről szóló törvény czim alatt el akar-
ják fogadtatni az országgyűléssel. Valóban az
ismert furfangosság mellett bámulandó a szá-
szoknak nemzetünk barbarságába fektetett köny-
nyelmű bizalma, miszerint úgy vélik, hogy hon-
gyulésünket néhány ravasz hízélgéssel annyira
elbódítják, hogy be nem fogja látni, miszerint
e pontok törvénné emelése az ország bizo-
nyos részére nézve egy második teljhatalmu
országgyűlést hoz világra, egy oly országgyű-
lést, mely léteének első percében törvény szer-
int a magyar állam tősgyökeres jogait nyir-
bálná meg.

Mi sorsa volna a Királyföldön a szászok
számát kétszeresen felülhaladó románságnak,
a meglehetősen számú magyarságnak, ha az or-
szággyűlés az egyetemre bízna a 11 szék és
ugyanannyi város municipális jogainak megha-
tározását? Nem nyögött maga a szászág mind-
eddig az universitás utján bürocratiájának
pénzszikkasztásokkal s a legönzőbb embertelen-
ségekkel vegyített zsarnokoskodása alatt? Any-
nyira, hogy a kormánynak több ízben biztoso-
kat kellett küldenie s vizsgálatot tartania, hogy
megtisztítsa a szász nemzetet önféltelétől; és
nem járdultak fel számtalanszor a románok a
féktelen zsarolás és méltatlankodás miatt, me-
lyet a szász uralom reájok mért? mely eltil-
totta őket a hivataloktól, elzárta a művelődés-
től, magának mondta a tőlük szedett pénzt és
katonát. Azt hiszik a szászok, hogy feledte a
magyar országgyűlés Lemény Jánosnak, az er-
délyi országgyűlésen a szász elnyomtatás ellen
tett siró panaszait s jövőre is törvényesíteni,
sőt magyarsággá fogja e hatalmat? Csalódnak,
ha ezt hiszik.

A szász universitás 1871. évi
XIII. t. cz. igaz, hogy elismerte közigazgatási
közegnek, az államtörvényei végrehajtójának,
de azt soha se erdélyi, se magyarországi tör-
vény el nem ismerte, hogy az egyetemnek a
szász 11 szék és városra nézve törvényhozási
joga volna, sőt ellenkezőleg a kormány számta-
lanszor önhatalmulag rendezte a szász municipi-
umokat s e szabályozásokon megnyugvásukat a
szász követek az 1810. országgyűlés 8. ülésén
felvett jegyzőkönyv 3. pontjában határozottan
kijelentették. Az, mit a jelenlegi 12 pont czé-
loz, határozottan jogszerűs, mi csak Bach és
Schmerling alatt járta. Ma már jól tudja a ma-
gyarság, mit adjon az olyanféle képmutatások-

ra, melyek ép a 12 pont tárgyalása alatt, a
miniszterekhez küldött üdvözlő iratokban nyi-
latkoznak s a 12 pont indoklásában található
oly szavakban lelnék kifejezést, miszerint a ha-
záért a szászok semmi áldozatot sem tartanak
nagyak; s midőn ép jogfoglaltatásokat tesznek,
elbeszélnek ugyanezen indoklásban, hogy atyá-
iktól rájuk hagyott jogokat áldoznak fel s ezért
még szemrehányásokat is szenvednek.

Keressenek a szászok a lépé-
madarat országgyűlésünkönél, mert Magyarorszá-
gon — bizonyosak lehetnek benne — nem ül
össze oly parlament, mely önmagának kötözze
meg kezeit, az ország egy részének kormány-
zásában. A kiváltságok kora rég lejárt; tény,
hogy az a föld, hova a szászok letelepítettek,
külön országot nem képezett soha, a jogegyen-
lőségről szóló tövények tehát, melyeket az er-
délyi és magyarországi hongyulések kimondot-
tak, ép úgy megszűntek a Királyföld, vala-
mint az ország többi részeinek, megyéinek stb.
kiváltságait. A Királyföld rendezése e népek
jogegyenlősége tekintetével nem lesz új
törvény, hanem a réginek kötelező végrehajta-
sa; csak a tulságig hajtott méltányosság hagy-
ta eddig fenn a szász egyetemet; e méltányos-
ság némileg jövőre is elnéző lehetett volna a
kiváltságok némi maradványa iránt, de csak
akkor, ha a szászok is esmernek a magyar ál-
lam jogai iránt a méltányosságot, de a midőn
harcot indítanak az állam létező törvényei el-
len, megtámadják az egyenlőségi törvényt álla-
mot szakítva ki maguk számára az egységes
államban, meg a virilis intézményt, a kormá-
nyuk bizonyos hivatalnokok kinevezése jogát és
az országgyűlésnek meg akarják csorbítani tör-
vényhozási hatáskörét, bizonyosok lehetnek szász
atyáinkfiai, hogy a magyar állam nem csókol-
ja meg a kezét, mely keztyűt csap szeméi közé.

tett a felől, hogy a szász barátság ára nem
kevesebb egy külön állam teremtésénél; bár
mennyit is kedvezzen tehát a lehetőség hatá-
rai közt Magyarország a szászoknak, hivat-
tani képtelen, s ha mindjárt ezt tehetné is, a
történelem tanúsága szerint a legkisebb idővál-
tozás lenge szele elfűné e vékony hűséget. Ide-
je tehát, hogy országgyűlésünk valahára hatá-
rozottan lépjen fel a szász kiváltságok ellen,
minél tovább haladunk, annál tovább hajtja a
szászág merész támadásait: 71-ben benyújtot-
tak egy tisztességes törvényjavaslatot, 72-ben
már megtámadnak minden létező törvényt s
hogy nemcsak felfelé, hanem lefelé is növe-
k-

szik merészségük tanúsítja a sok közt az is,
hogy ép a jelen egyetem utolsó ülésén hatá-
roztaták el, hogy az iskolákban a stipendiu-
mokra szánt 50 ezer forint, jövőre is csak
szász nemzetiségű tanulóknak adassék ki, ho-
lott világosan be van bizonyítva, miszerint a
románoknak is van e pénzhez joguk. E rend-
szeres elnyomást a magyar állam tovább nem
tűrheti, a szászokat kétszeresen felülhaladó ro-
mánok és nagyszámú magyarság felszabadításá-
ban többet fog nyerni Magyarország, mint ha a
szászokat legelőbbségűbb jogainak feláldozá-
sával kenyerezi le.

A mi pedig magát az egyetem újabb kö-
vetelésének sorsát illeti, a törvényben kimon-
dott „illetők meghallgatása” nem jelent több-
szörös meghallgatást; ha a második meghall-
gatás megsemmisítné az első, a szászok örök-
re tiltakozhatnának a hozandó törvény ellen,
azon ürügy alatt, hogy nem hallgattattak meg,
mivel egy harmadik meghallgatási óhaj két-
ségbe vonná a másodikikat is. A szász egye-
temen mindig a többség határozott s a mint
az országgyűlés törvényerejét nem vonja sen-
ki sem kétségbe, azért mert nem minden kép-
viselő egyezett bele, ép úgy nem gyengíti a
71-iki meghallgatás erejét azon körülmény,
hogy tekintélyes kisebbség volt ellene. Külön-
ben is a jelen egyetem meglehetősen ravaszság-
gal hivatott egybe: a meghívásban csak any-
nyi volt, hogy gazdasági intézkedések végett
gyűl össze az egyetem s ime törvényjavasla-
tok keltek ki a gazdálkodásból.

A ministeriumnak mindezek után az or-
szág iránt tartozó kötelessége, hogy a már
kész törvényt az országgyűlésen letárgyaltas-
sa, a jelen szász feliratot pedig mint elkéset-
tet, az első meghallgatás után jogtalant, vizs-
szakuldje alkotóinak.

vasárnap, a rendezéséről szóló törvény-
szász új állam-alkatának, a kor fogalmainak kö-
vetelménye, hogy a szász privilegiumok megszűn-
jenek; a municipális törvény szerint erejéhez
mértén szabad fejlődést enged minden nemzeti-
ségnek, de 11 kerület és város korsátlán kor-
mányát egy nemzet kezébe adni megbocsátha-
tatlán bűn volna államiségünk ellen.

A szász nemzetnek van vagyona, a mi
az övé, azt kezelje is és e végre az egyetem
léte is megengedhető volna, azonban, hogy e
vagyonba sok az államé, különösen a bírói
vagyon, mely a bíróságnak az állam által fi-
zetetése után az egyetemet meg nem illeti:

A Kolozsvártt

**letartott 30 mázsa lőpor tár-
gyában.**

490-dik sz. alatt hozott

Közügylési határozat:

Kérelmes helybeli polgár, vasárnap Dietrich Samu
neve alatt Gyulafejevárról szállított 30 mázsa bá-
nyapor szállítása körülményes kinyomozására kine-
vezett bizottság jelentéséből s a beadott oklevelek-
ből meggyőződést vett ezen gyűlés a felől, hogy azon
a nevezett polgár neve alatt a gyulafejevári puska-
por és salétrom hivatalból Bukovinába Jakóbnak a
M an z-féle bányák számára szállítás alól feltartó-
tatott 30 mázsa bányapor, valósággal az irt bányá-
szat hivatala által rendeltetett meg, meggyőződést
vett a felől, hogy ezen megrendelés, mint régebben
is, nem a nevezett polgárhoz, vagy helybeli,
hanem a beszttercezi kereskedéshez té-
tetetett, meggyőződést vett a felől, hogy az irt
bányapor ára noha a nevezett polgár nevében, de
annak beszttercezi kereskedése által fizettetett le, s
igy az egész megrendelés, szállítás, Dit-
rich Samu közbe jöttén kívül történt
Vége pedig a gyulafejevári lőpor hivatal útlevéle
által, a Közlöny 49-dik számbeli, s a belügyminis-
terség által Julius 24-ről kiadott rendeletnek is
elégítetett. Miknek nyomán ezen közgyűlés,
Ditrich Samu helybeli kereskedő pol-
gárt a kérdéses bányapor szállí-
tásában ártatlannak, sőt minden
gyanútól mentnek nyilvánítja. — Kolozs-
vártt october 16-án 1848. tartott közgyűlés jegyző-
könyvéből kiadta

Kenyeres Károly s. k.
h. Jegyző.

„KELET” TÁRCZÁJA.

A forradalom okmányaiból.

1848-ban

OCTOBER 13-kán

a magyar kárpánál lévő őrháznál egy ottan volt ka-
tona őr által elkövetett rendtelenség, és ebből származott
csend-zavarás következtében egy vegyes ki-
nyomozásnak kellettven szükségesképpen végezvi-
tetni. e végre a városi hatóság részéről Szahmári
P. Gábor és Simon Elek polgártársaink rendeltettek
ki, a kinyomozás eredményéről, és a ki-zolgáltatandó
elégítetel minőségéről a közönség késedelem nél-
kül tudósíttatni fog. —

Miről midőn a tisztelt közönség ezennel érte-
sítettik, egyttal arról is tudósíttatik: mikép az it-
ten állomásozó főherczeg Károly Ferdinánd ezredének
kormányát ezredes B. Baldacci úr idei October 10-
kén átvéven, a helybeli tanácshoz intézett 622 szám
alatti átiratában a kormány átvételéről li tudósításon
kívül kinyilatkoztatta; hogy a polgárság és kato-
naság között különös bizodalmatlanságból eredett fe-
szült állapot megszüntetése, és egy közös bizodalom-
ra alapítandó rokonszeny helyreállítása, vagy létre-
hozatala főbb feladatai egyike leendő, egyttal ki-
jelentette a tisztelt ezredes ur: mikép az érintett
cél elérésére maga részéről a kormány alatti ez-
redben egész igyekezetét fordítandja, elvárván a vá-
rosi hatóságtól az ugyan azon célra segéd kezek
nyújtását, hogy így helyre állva a rokonszeny kö-

zösen lehessen hatni a törvényes rendfés osend fenntartására, és a törvényszerű közérdekre, —

POLGÁRTÁRSÁK!

A fennebbi nyilatkozatot azon ezredes úr te-
szí, ki az első független felelős magyar Ministerium
által a hadügyminiszterium melletti országos Nem-
zet őrségi tanács elnökévé nevezetvén, a köztudat
szerént ebbeli elhivatásának a közkívánsággal meg-
egyezőleg felelt meg, ki rövid itt léte ideje alatt is
a polgárság iránti rokonszenvét több versen kinyi-
latkoztatta, ki a tegnapi rendtelenség bejelentése
után az elégtételnek a bírásra kiszolgáltatását min-
den készséggel megígérte; valamint tehát a tisztelt
ezredes úr érintett átiratában maga részéről a bi-
zodalom helyreállítására mindent megtenni ígért,
ugy mi is legyünk igyekezettel, hogy polgári becsületünk
sértetlensége mellett az annyira szükséges egyetér-
tés, bizalom, és ebből származó rokonszeny a pol-
gári és katonai rend között mielőbb helyre álljon, és
fenntartassék, figyelmeztetvén tisztelt polgártársaink
mikép bármi sérelmek lenne a rendes katonasággal
szembe, az illető polgári előjáróság utján igyeke-
zenek magoknak elégtételt eszközölni, és ez által is
a közcsendesség fenntartására munkálni.

Az oltalmi bizottmányuk 1848-ban October
14-kén tartott üléséből. —

Grolsz Gusztáv

elnök.

Hegedüs Sándor

jegyző.

Polgártársak.

A vész, a mitől tarthatunk, már most csak
ugyan közeledik városunkhoz, igen békés l.kjaink-
hoz. A pártúto URBÁN. a már több csendháborító
és alkotmány ellenes tetteiről ismeretes Naszódí al-

ott azon felül a számos uradalom jövedelmei, az absolutismus alatt igazságtalanul roppant összegre szabott dézma kárpótlás, mind olyan dolgok, melyeket az államnak kötelessége vizsgálat alá venni; ha a szászok nem respectálják az állam jogait, a kormánynak legyen elég ereje azt megvédeni. Itt az ideje, hogy az állam és szászok is tisztában legyenek jogaikkal, mert Magyarország nagyon is tisztában van a szászok törekvéseivel.

Erély és kitartás mindennek felett a kormány részéről; Magyarország helyeslő közvéleménye lesz érte a jutalom.

A szász nemzeti egyetem zárulása.

N.-Szeben, decz. 21.

Elnök a mai ülést $\frac{1}{4}$ — 10 órákor nyitotta meg.

A napirend első tárgya az 1850-ik évi hódolati okmány II. pontjának módosítása Macellariu javaslatára szerint, mely így hangzik:

Tekintettel arra, hogy a kebli consistoriumok az 1870-ik évi augusztus 22-én kelt ajánlati okmányt oda értelmezik, hogy az azon okmányok idézett pontjában 33 százötvenforintos ösztöndíj élvezetére csak is szász születésű tanulók voltak jogosítva, és hogy ezen értelmezés szerint mind az ajánlati okmány II. pontjának szerkezetével, mind a Királyföld román és magyar népességének jogos kívánalmaival ellenkező értelmezés alapján magyar és román születésű tanulók, kik ilyen ösztöndíj adományozása végett folyamodnak, daczára egyéb igényök minősítése kimutatásának, elutasítatnak, következő határozati javaslatát terjeszti be.

A nemzeti egyetem határozza el:

1. Az 1850. aug. 22-én kelt hódolati okmányból kifolyólag a meghatározott ösztöndíjak, kimutatott tulajdonságoknál fogva vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül adományozandók.

2. E határozatról az illető területek valamint a kebli consistoriumok illő uton értesítendők.

Ez indítvány tárgyalása előtt a. Pecurariu azon óhajnak ad kifejezést, hogy az általa tegnap benyújtott különvélemény a miniszterhez felküldessék.

Gebbel e kívánságot, tekintettel az egyetem múlt évi előzetes intézkedésére, indítványozza, hogy a különvélemény a belügyminiszterhez meghatározott számú példányban felterjesztessék. Egyhangulag elfogadtatott.

A Macellariu-féle indítvány tárgyalásánál először Brukner szól, ki a kérdést ezuttal ohajtáná nemlegesen elintéztetni; az indítványt önmagában találta-szabot a kérdéses indítvány felett napirendre tértetést indítványoz.

Macellariu szónok állításaival szemközt védi indítványát.

Hannia felszólítja Brukner a hódolati okmány azon helynek megjelölésére, melyben az ösztöndíj adományozás oly feltételhez köttetik, hogy az abban részesülők szász nemzetiségűek és ágostai hitvallásuk legyenek.

Brukner: Az ösztöndíjak adományozása nem nemzetiséghez, hanem csak valláshoz kötött; a hódolati okmány II. pontját nem lehet másféleképpen magyarázni.

Hanná kétségbevonja a nézetet, mivel a hódolati okmány világosan meghatározza, hogy az is-

kolákban, melyek számára a kérdéses alapítványok rendelkez, a tanulók vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül felveendők. Melegen ajánlja Macellariu indítványát.

Dr. Pecurariu Macellariu indítványát támogatva, kimutatja, hogy valamint minden indítványt, akként ezt is nem csak ellenkező külső jogi, vagy belső czélzerűségi érvekkel meglehet támadni. Macellariu indítványa ellenében sem első, sem utóbbi tekintetben nem hozhatni fel érveket; a Brukner által felhozott érvek, hogy ha bár nem is a szavakból, de a hódolati okmány szelleméből kiviláglik, hogy az illető ösztöndíjakban csak ágostai hitvallású tanulók részesüljenek: jogi szempontból épen nem helyeselhető; a mi pedig indítványozó azon nézetét illeti, hogy a hódolati okmány szelleme akként lenne értelmezendő, hogy abban csak ágostai hitvallású tanulók részesülhetnének, épen hamis és józlag tarthatlan. Ez okmány szelleme vagy az akkori erre vonatkozó egyetemi határozat szelleme sem az országos consistorium feliratából, sem e körülményre alkalmat szolgáltató esetből ki nem deríthető, hanem a határozat eredeti alapjából. Ok és alkalom valamint ebből való következménynek elvitázhatlan bizonyítéka épen az ajánlati okmányban található fel, mely évi 52.000 forintot, a Királyföld jövedelméből nem az országos consistoriumi, hanem iskolai czélokra ajánl s ez ösztöndíjak adományozása nem az ágostai hitvallásukra van szorítva, hanem mindazon tanulókra ki terjesztve, kik az evang. iskolákat látogatják.

Az ajánlati okmány felirata az ágostai hitvallású consistoriumhoz csak azon okból történik, mivel ez az evang. iskolák legfőbb felügyeleti közege. Ha az akkori nemzeti egyetemnek vallásos, és nem iskolai érdekek lebegtek volna szeméi előtt, úgy az országos consistoriumhoz intézett ajánlat egyházi és nem iskolai czélokra irányult volna.

S ezzel Bruknernek indítványában kifejezett jogi nézete is teljesen megsemmisül.

A második, a nemzetiséget illető, kérdésre szónok azon észrevételt teszi, hogy a nemzeti különbséget Brukner sem említette mint kizárási okot ezen ösztöndíjak adományozásánál. A czélzerűség szempontja nézt szónok megjegyzi, hogy csak ellentétes érdekek kölcsönös előmozdítása által emelhetni a haza jólétét, valamint minden egyes érdek más érdek, szintugy ezt is az első feltételezi. Szónok tovább beszélvén a szétágazó nemzetiségi érdekek ellen a történelemre utalva kimutatja a különböző nemzeti-ségi szétágazó törekvések káros következményeit, melyek a 19. század szellemével, de főleg az emberiség végeztéljével egyenes ellenmondásban állanak.

E végből pártolja Macellariu indítványát.

Brukner válasza a Macellariu, Hannia és Pecurariu által felhozott ellenvetésekre. A szászok a nemzetiség elleni észrevételeire s miután Bologna bezárólag az 1791 udvari leirat 10 pontjára hivatkozott, mely szerint a nemzeti vagyon jövedelmei különösen oly helyeken levő szász és román egyházak építésére és fenntartására fordítandók, melyek vagy semmi vagy csak jelentéktelen allodialis jövedelemmel bírnak, Macellariu indítványát pártolta. Névszerinti szavazásnál Macellariu indítványa elvetettett; s így Brukner ellenindítványa szerint a napirendre tértek.

Binder a 15-ös bizottság indítványát terjeszti elő a legközelebbi gyűlés óta befolyt kölcsön iránti összegek felől, melyek lényegtelen módosításokkal elfogadtatnak.

Budaker bemutatja a tegnap esti ülésben elhatározott, s az újon kinevezett országos honvédelmi

dig a tizedi század rendes gyűlhelyekre állanak fel, ott vészvén el a továbbirendeletet.

3-szor. Tapasztalván, mikint vannak oly egyének, kik polgártársaik bátor létüket, csendességeiket nem tekintve, a városban lódnének, s ez által a bátorlétet és csendességet annyival inkább fölzavarják, mert a városban lóvák, s sorakatonaságnál mindig vész-jel: ez okuknál fogva ki a városban fegyverét el sűti, mint bátor lét és csend zavaró rögtön kemény büntetés alá vettetik.

4-szer. Éji, bár minémű láрма jelre, köteles mindenki az utszára szolgáló ablakot kivilágítani.

5-ször Az illető háztulajdonosok és lakók szállítások udvarán, oltásra minden időben készen elegendő vizet tartsanak.

6. A' nemzetiség és nyelv különbség a' hon polgárai közt a' testvériség kimondott elve szerént személyi különbséget nem tehet, s az hogy valaki ez vagy amaz nemzetnek fia, még nem zárja ki azt hogy a' közös honnak jó polgára legyen; ennél fogva felszólíttatnak polgártársaink, miudent ki az alkotmányt és törvényes rendet nem sérti, meg nem sérteni, és az ilyeket nyelv és nemzetiségi különbség nélkül legyenek a' városnak állandó ugy ideiglenes lakói, akár átutazók békés polgártársainak tekinteni. Az ellenkezőleg tevők csend háborítóknak fognak nézteni.

Az oltalmi bizottmány gyűléséből Kolozsvárt 21-dik oct. 1848.

Grois Gusztáv

elnök.

Hegedüs Sándor

jegyző.

miniszter Szende Bélához küldendő felirat tervezetét. A tervezet egyhangulag elfogadtatott.

Pildner Frigyes a bizottság nevében jelentést tesz a kincstári kölcsön alap, valamint a Molnár féle alapítványi alap és a két nemzeti pénztár számadásai felől.

Az igazgatóságának a rendszeres kezelésért köszönet nyilváníttatik.

Ugyanazon előadó jelentést tesz a talmási nemzeti erdészivatal kiadási számadása felől.

A számadási eredmény tudomásul vétetett.

Végül még egy számadási jelentés tudomásul vétetett.

Elnök közli Schnell Péter tegnap bejelentett s a csak imént benyújtott különvéleményt. Ugyancsak elnök értesíti az egyetemet, hogy a földmívelési és ipariskolákra vonatkozó záradékok szerkesztésével megbízott bizottság feladatának a főnök betegsége miatt nem tehetett eleget.

Az elnökség azon javaslata, hogy a megfelelő záradékok elkészítése az igazgatóságra bízassék: egyhangulag elfogadtatott.

Elnök erre a nemzeti egyetemet a következő szavakkal zárta be:

T. nemzeti egyetem! Tegnap itt azon találó megjegyzés tétetett: hogy a gyűlés nem volt a sok beszéd gyűlése. És csakugyan így van a dolog.

Egész szokatlanul és jellemzően buzódik végig a kevés beszéd veres fonal a nemzeti egyetem egész ülése tartamán annak első órájától a jelen utolsó óráig.

Tulajdonitsák azért e jellemző körülménynek, ha a gyűlést én is rövid szavakkal zárom be. S itt azon örömdetes tényt konstátálom, hogy mi hasonló esetben szokatlan rövid idő alatt, a megnyitásnál reánk várakozó s az idáig még bőven felhalmozódott anyagot teljes alapossággal az utolsó ügydarabig elintéztük.

Kétséges lehet, ha illő-e hozzám az itt előszámlált, idő és költségmegtakarításokért köszönetet szavazni: de azt igen jól tudom, hogy irántami barátságos és áldozatkész odaadások által a más körülmények közt oly súlyos vezetés tisztét egészen kellemessé és könnyűvé tették.

Engedjék meg nekem, hogy önöknek ezekért őszinte köszönetemet nyilvánítsam. Engedjék meg ezenkívül, hogy ép oly őszinte kellemes ünnepeket, mint boldog, áldásteljes újévet kívánhassak. Önöknek szintugy mint küldöinek és az egész drága hazának! Uraim!

A november 11-ére összehívott és a mostanáig tartott szász nemzeti egyetemet befejezettnek nyilvánítom.

Az összes képviselők felállanak s lelkes viharos éljenekben tönnek ki.

Pildner Károly erre a következőkéleg felel: Meltóságos ur! Hozzájárulok az ezen évi nemzeti egyetemet meleg, szívből fakadó szavakkal zárta be, megköszönve a képviselők részéről teljesített kötelmek iránti részvétet. Örömmel teszem hozzá, hogy igen tisztelt képviselő társaim örömet járnak e kötelmek teljesítéséhez, az elismerésre méltó egység utáni törekvésben a meglehetősen számú ügydarabok legombolyításához.

De még is legnagyobb köszönetre előttem azon feláldozó odaadás tűnik fel érdemesnek, melylyel méltóságod a gyűlést elnöklő tisztét teljesíté. Hogy tanácskozásaink oly zajtalan és sima mederben folytak le: méltóságod kitűnő vezetésének tulajdonítom. Ha ebből kifolyólag kérem méltóságodat, hogy az egyetem köszönetét kegyesen fogadni méltóztassák, ugy merem állítani, hogy e kívánságban nagyon tisztelt képviselő társaim is osztoznak.

És legyen megengedve még egy kívánságot kifejezhetni, a mag, tudniillik melyet itt elhintettük: a királyföld összes lakóinak áldásteljes gyűmölcsévé fejlődjék egykoron. (Élénk, tartós éljenzés.)

Rózsa Sándor elítéltetése.

(Vége.)

1855 őszén Rózsa, Ballagó P. Mihály és Ámbros Mihály nagyban üzték a lólopást. Ekkor lőttek le a kis-zombori erdő mellett a lovakat legeltető csanádi jágert, mint Rózsa nevezi, s kinek neve ifj. Kovácsi István volt. Ezután Szajanza mentek Kis Péter társukhoz, majd a bocsári pusztára Horváth Istvánhoz, kinél akkor Veszelka József lappangott, s azt magukhoz vették. A bocsári földeken néhány német embertől erőszakkal 8 lovat hajtottak el, aztán Lada János farkasházi pásztornál Pál Sámuelnek s még egy pár orgazdának eladták. Rózsa tagadja, hogy jelen lett volna a jáger meggyilkolásánál, ő akkor hátramaradt társaitól; Ámbros, Horváth István, Pál Sámuel szintén mindent tagadnak. A vádlottak büntessége törvényes módon bebizonyítható nem lévén, fölmentettek.

A bűnbalmaz legérdekeseb fejezetét az 1868-iki év telén elkövetett vasuti rablási merénylet képezi mely tegnap igen hosszas tárgyalásra adott alkalmat. E merényletben azonban Rózsát nem illeti a kezdeményezés szerepe, hanem Csonka Ferencz és Szabó Imrét; Rózsának aggodalmi voltak, hogy iszonyu következménye lesz a merényletnek.

Már 1868, nov. 14-én éjjel is tettek hasztalan kísérletet Pusztapéter közelében a 266 és 267 számú vasuti órházak közt. Részt vettek abban: az

elhanyt Beessi András, Rózsa Sándor, Tombác Antal, ifjú és idősb Hegedüs Antal, Kis Papdi Pál, Csikos József, Szabó Imre és Csonka. Ugy akarták kiközlenteni a vonatot, hogy a sinre egy hosszú láncot facsartak. E munka előtt arra ment Vig József kisteleki lakos, kit — nehogy áruló legyen — megkötözték, s mintegy 150 lépésnyire lefektettek, suhajával is letakarván. A vasuti vonat esti 10 óra tájban érkezett a veszedelmes helyre, azonban nem ugrott ki, mert a mozdony kerekai átvágták a láncot; a mozdonyon levők érezték a zökkenést. A merénylet nem sikerülván, Vig Józsefet megszabadították köteleiketől s ők a rájuk váró kocsin elhajtottak. A darabokra szakadt láncot Varga József vasuti ő megalálta, átadta a szolgabírónak Kisteleken, de a nyomozások nem vezettek eredményre.

Igy meghiusulván a merénylet, most a rablók feszítő vasak és sröfkulcsok után láttak, s kijelölték előre a legalkalmasabb pontot. Ez Pusztapéter és Pélegyháza körül mutatkozott, egy kis erdős helyről, hol egy homok dombon bevájva visz el a vasut. E pontot azért választották, hogy ha a vagonok felborulnak, a kivájás oldala feltartoztassa s ne legyen oly iszonyú emberhalál. Nekik csak a postavaggon kellett, A 258-ik órház közelében a rablók csakugyan fel is bonták a sint, mire az erdőcskébe húzódtak. A vasuti vonat a rendes időben oda érkezvén, a mozdony csakugyan kiugrott, magával ragadva 3 kocsi, melyek a homokoldalba vágódtak. A többi kocsik kikapesolódván, a sinek nem maradtak. A mozdonyon Krausz János mozdonyvezető és Román Györgyfűtő volt, kik kivettettek a homokbevéadásra. Krausz jajveszékelve a péteri indóház felé futott, mire egy lövés történt utána. Románt a fá és szénrakás elborította. A mozdony utáni kocsin Sarbóni főkonductor és Gruber podgyászoló szolgátltek, kik bensorultak; a vagon tetemesen összeroncsolódott. A katasztrófa pillanatában a rablók sortűzet adtak, részt a konduktorok leterítésére, részt az utasok elrémítésére; aztán puskatussal betörték több ablakot Csonka és Tombács voltak megbízva, hogy míg a többi az utasokat rémiti a posta-waggont fölkuassák. Ezek legelőször ahoz a kocsihoz mentek, melybe Sorbóni rekedt, s gyufákat gyújtva, benéztek a repedésen. Látna azonban, hogy az nem posta, az utolsó vagonok felé akartak sietni. Ekkor azonban lövések fogadták őket, mert a vonaton 3 vadász katonája is volt, kik tisztjük parancsára tüzeln kezdtek. Ez elűzte a rablókát, kik nem tudhatták mily erővel állnak szemközt. A készen váró kocsikra ülték tehát s elhajtottak. Tudjuk, hogy mily sensatiót ütött e vakmerő eset, s hogy a gonosztevőket nem tudták kipihatólni.

A vasuti sinek folszedésére szükséges vasrudakat állítólag Simon József vasuti ő szolgáltatta. Ő azonban a rablók által ellopott vasrudak egyeletege folytán fölmentetett, azonban 19 más büntény miatt 12 évre, Csikos a vasuti rablásért 10 évre ítélteték. Rózsa, Szabó Imre, Tombác és Csonka pedig mind az első kísérletben, mind a valóságos rablásban bűnösöknek mondtattak.

A románok és a szászok.

(Vége.)

Az itt említett, a románok által pénzrel és vérrel kimutatott áldozatkészségért 1807-ben és 1813-ban legfelsőbb kézirat utján köszönet mondatott — a szászoknak és csupán a szászoknak.

Hogy a románok több jogot igényelnek mint a szászok, nyilvánvaló nevetéses kohlomány, ők — és ezt egy okos és részrehajlatlan ember sem fogja rossz néven venni tőlük — nem akarnak csak egyenlő politikai jogokat, a nélkül, hogy az állam létét veszélyeztetni, vagy plane államot akarnának képezni az államban egy U-fejű és mégis egyfejűnek látszani akaró minicipium által, a mire a szász nemzeti egyetem törekednék.

Arról, hogy a románok a szászokat számra nézve fölülmulják, bizonyára legkevesebbet tehetnek maguk a románok, hanem e körülmény oka talán inkább a szászok kétgyermek rendszerében rejlik és a mi a birtokviszonyokat illeti, a levelező ur az ő ötöde iránt jobban instráltathatnék, ha az adósszegekről való illetékes kimutatásba mélyebben bepillantana, melyeket nem az egyes, hanem a királyföldi szászok mind együttvére egyrészt s másrészt a románok fizetnek évenként az állam javára. Legszerecsentlenebb azonban a levelező hivatkozása a Wenckheim féle rendeletekre, mert épen ezen rendeleteknek köszönik a szászok, hogy például a Szeben-szék kerületi gyűlésén — mely székben 86917 főnyi lakosság mellett egészben is csak 25126 szász lakik — a többséget képezik, minthogy a város a vidéki községekkel való természetellenes összeköttetésénél fogva épen ezen Wenckheim-féle rendelet következtében jogosítva van a képviselők felét a gyűlésre választani. Ugyanezen eset áll a brassói kerületre nézve is és mégis csak azt mondják, hogy a románok azok, kik az igen bölcs Wenckheim-féle instrukciók által előnyben részesülván, mindig több tért akarnak elfoglalni! Ily logikát valóban ritkán lehet hallani az életben s még kevésbé olvasni egy lapban.

Ha pedig a „Neue freie Presse“ levelezője a Wenckheim-féle instrukciók hangsúlyozása által arra akar utalni, hogy a talmási és szelistei fiók-

Hivatalos.

(496)

(2—3)

Sz. 1497. 1872. Ü.

Pályázati hirdetmény.

Nemes Dobokamegye Búzaí járásában rendszeresített 7 körjegyzőségre u. m.

Szavai, Szent-Gothárdi, Búzaí, Nagy-Deveseri, Kékesi, Vasas-Szent-Iványi, Boncznyíresi, s az azokhoz csatolt községekből álló körjegyzői állomásokra ezennel pályázat nyitattik, 400 frt. évi fizetés, 60 frt. lakbér és 20 frt. irodai általánnyal.

Pályázni kívánók a törvény értelmében felszerelt folyamódványaikat 1873-dik év Január-hava 20-áig alóli rthoz nyújtják be.

Vasas-Szent-Ivány, dec. 23. 1872, Búzaí-járas szolgabírája:

KÁSZONYI FERENCZ,
szolgabíró.

Nem hivatalos.

(493)

(2—2)

Tűzifa

kapható házhoz szállítva

hosszu öl . 20 frt.

kurta öl . 10 frt.

Czirák és Sallai

üzletében Kolozsvárt.

BOROK ÁRAI

Karvazy Gyula fűszer- és csemege

üzletében:

üveg nélküli	Asztali bor kupás cylin-	derben	1 kupa	frt	kr.
	Grinzingi bor kupás üveg	1 kupa	—	48	
	Grinzingi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	30	
	Budai vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	
	Budai vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	
	Egri vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	
	Egri vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	
	Bakator bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	
	Bakator bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	
	Neszmélyi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	
	Neszmélyi bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	
	Rizling 1/2 kupás üvegben	1 üveg	—	80	
	„ 1/4 kupás üvegben	1 üveg	—	40	
	Francia pezsgő Röderer & comp. Rheims	1 üveg	4	50	
	Francia pezsgő Giber & comp. Rheims	1 üveg	4	—	
	Francia pezsgő Vix Bara	1 üveg	3	75	
	Magyar pezsgő	1 üveg	1	40	
	Muscat Lunel	1 üveg	1	20	
	Scherry, Madeira, Op-	1 üveg	3	25	
	porto, Malaga	1 üveg	3	25	

Kupás és 1/2 kupás üvegek 10 kr. és a fertályos üvegek 7 krba számíttatnak és ugyanez árakban visszavétetnek. (352) (43—*)

(494)

(4—4)

CSIKY IMRE

fűszerkereskedésében Kolozsvártt

kapható:

Valódi bécsi Milly-gyertya 6-os, 8-as, 32 latos, mázsa számra 64 frt. 10 font vételnél 65 kr. fontja.

Legfinomabb belföldi RUM, kupája 90 kr., 1 frt. CUBA RUM kupája 1 frt 20, 1 frt 50 kr.; valódi JAMAİKAI RUM kupája 2 frt., 2 frt 40, 2 frt 80.; 1/4 kupás palackokban 30, 40, 50, 60, 70 kr.

Chinai és orosz finom theák 1 frt 80 krtól 6 frtig, fontja. 1/4 és 1/2 csomagokban 75 kr., 1 frt., 1 frt 50 kr.

Szinméz kupája 80 kr.

Újévi ünnepekre

elismert finomságu

henger-lisztek

nagyban és kicsinyben.

Stockeraui szép lenese, kupája 24 kr., hiribi gomba, füzére 80, 90 kr. 1 frt., 1 frt 20 kr.

Sertés husnak, sonkának, szalonnának való pác, szak-értők által kitünően készítve, fontja 40 kr.

Suchard-féle csokoládék, különféle sajtok, valódi milanói strachino.

Finom Kaiserfleisch, páczolt sonka.

Kröczer-féle giliszta csokoládék Tokajból.

Padozat fénymáz a hozzá megkívántatott lackal együtt.

Szilági Eleonora-féle liqueur készítmények gyári áron, nagyban és kicsinyben. És más üzletembe vágó árucikkek a legjutányosabb áron.

Tisztelettel:

CSIKY IMRE.

(492)

A nagyváradi

(5—*)

„LÁSZLÓ”

Gőzhenger-malom részvény tássaság liszt-főraktárának

árjegyzéke.

TAUFFER FERENCZ

Kolozsvártt,

főter Dávid Antal-ház.

N e v e k:	Szám	100 bécsi font		50 bécsi font		25 bécsi font		12 1/2 bécsi font	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Asztali dara nagy sz.	A	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ finom sz.	B	14	30	—	—	—	—	—	—
Király liszt	O	15	70	7	85	3	93	1	97
Dara kivonat	1	15	30	7	65	3	83	1	92
Sütő kivonat	2	14	80	7	40	3	70	1	85
Láng-liszt	3	14	30	7	15	3	58	1	79
Zsemle-liszt	4	13	50	6	75	3	38	1	69
Kenyér-liszt fehér	5	13	10	6	55	3	28	1	64
„ „ közepszerű	6	11	30	5	65	2	83	1	42
„ „ barna	7	10	80	5	40	2	70	1	35
„ „ barnább	8	9	70	4	85	2	43	1	22
„ „ mégbarnább	8 1/2	8	80	4	40	2	20	1	10
Láb-liszt	9	6	60	3	30	1	65	—	83

(497)

(2—3)

Az „Erdélyi kereskedelmi és hitelbank”

1873. január 1-ső napján kezdve kamatozó

Pénztári utalványokat

fog kibocsátani, és pedig:

100 forintról szólókat, melyek előmutatásra bármikor beváltatnak 6 % kamatozással.

500 forintról szólókat 3 napi felmondással 6 1/2 % kamatozással.

1000 forintról szólókat 14 napi felmondással 6 1/2 % kamatozással.

5000 forintról szólókat 40 napi felmondással 7 % kamatozással.

Ezen pénztári utalványok kamat számításánál egy hónap 30 napnak számítatik.

A kamatok 3 havanként felvehetők.

Maros-Vásárhelyt, 1872. dec. 17-kén.

A választmány.

(498)

(2—3)

Az „Erdélyi kereskedelmi és hitelbank”

1873. január 1-én kezdve takarékpénztári betéteket fogad

el, melyek a betét napja után számított 3-ik naptól a kivétel napjáig:

évi 6 1/2 százalékkal

kamatoztatnak.

A jelenleg érvényben levő betétek 1873. január 1-én

kezdve szintén

évi 6 1/2 százalékkal

fognak kamatoztatni.

Maros-Vásárhelyt, 1872. dec. 17-én.

A választmány.

Friedjung Adolf

cs. k. fűhérmemű szállító

Bécsből Graben 26.

Van szerencsém a tekintetes uraságoknak s a t. cz. közönségnek tiszteltel-tem és a

(490)

Pannónia-vendéglőben

első emelet

szálltam meg, hol portékum elárúsítás végett 14 napon át kiáltva leszek

Az elárúsításra kitért áruk, melyek valódiságért és tartósságáért irásilag

is kezesség vállaltatik, a következőkben állanak:

650 drb. férfi ing valódi vászonból

350 „ angol shirting ing

300 „ valódi színes férfi-ing

250 „ angol Oxford-ing

650 „ nappali és éjjeli vászon

250 „ női-ing 50 formára

250 „ angol shirting női-ing,

250 „ női lábbeli vászon, shirting és

barbentől

350 „ női éjjeli corsettek

250 „ női öltönyök és uszályruháik

1150 „ 50 és 54 rőfös irlandi és

rumburgi vászon, mely

fel végeken is kapható

végeken 15, 18, 20, 25,

30, 50 forint.

15 „ leplező vászon 37 rőfös, 2 1/2 rőf szélességben varrás nél-

kül 40 forint

250 „ teljes damaszt asztali garnitúra 6, 12, 18, 24 személyre 6

frttól felfelé.

250 „ csinavat és damaszt abrosz 2 frt 50 krtól felfelé.

100 tucet csinavat és damaszt asztalkendő 1/2 tucet 3 frt.

50 „ csinavat és damaszt törülköző „ „ 3 frt.

500 „ vászon és batist zsebkendők „ „ 1 frt 50 kr.

Ágynemű, teljes garnitúrát, szegélyvel, kőzi himzés és valódi csipkével,

50 legújabb forma szerint, 25—200 frtig.

Vásárlók, kik 30 frtig vásárolnak, egy finom himzett zsebkendőt a jour

szegélyezéssel ingyen kapnak. Nagyban, vásárlók illó százalékban részesülnek.

Működő a tisztelt közönséget ezen jó és valódi fűhérmemű és vászonárak be-

vásárlására ritka alkalomra figyelemfelhívom, egyszersmind mindenkit felhívom,

hogy magának a mondottakról meggyőződést szerezni sziveskedjék.

Friedjung Adolf,

cs. kir. fűhérmemű szállító, az osztr.-magyar vászon- és fűhérmemű ipar egyesítésére alakult egyet-

tagja, Bécsből Graben 26.

Karácsoni és újévi ajándékok!

Karvazy Gyulánál

Kolozsvártt kaphatók:

Francia disznú skatulyák töltve a legfinomabb francia és

chweizi csukorkákkal, darabja 40 kr., 50 kr., 60 kr., 70 kr., 80

kr., 1 frt, 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt, 3 frt

50 kr., 4 frt, 5 frt, chinai selyemmel bevont 2 darabot zenélő skatulya

3 forint, 4 darabot zenélő 18 forint o. ért.

Karácsonfára való cukorkák, gyümölcsök, lámpások, gyertyák sat.

Moët et Chandon híres francia pezsgő 1 nagy üveg 4 frt 50 kr.

Pol et Comp. Rheinsi híres pezsgő 1 kis üveg 2 frt. o. é.

Legújabb árjegyzékem díszkötésben ingyen kapható kereskedésben.

Ajánlom még a középútban lévő ujonnan berendezett és

szolgálatot ellátott esemege- bor-esernőket, hol is a legfinomabb borok

s sörök (pohárszáma is) kiszolgáltatik.

Ujonnan berendezett és a legjobb szolgálatot ellátott esemege-, bor-

s sör-esernőket, hol is a legjobb ételek és italok (kivált mátlól fogva

um dupla, márciusi sör pohárszáma) a legillendőbb árban kiszolgáltathatnak.

Karvazy Gyula.

biztosító és jelzálog-bank Debreczenben.

Alaptőke két millió frt. o. é.

Azon fényes eredmény, mely bankunk működésének már kezdetén mutatkozott, ösztönöz a nagy érdemű közönséget figyelmeztetni azon előnyökre, melyek a „TISZA” által nyújthatók.

Tűz-biztosítási üzletünk a legkeresettebb.
Élet-biztosításaink alig másfél hó alatt megkezdve a legkedveltebbek és miután díjszabályaink minden más versenytársulaténál kedvezőbbek, nem késünk azt a tisztelt közönségnek a legmelegebben ajánlani.

Elfogadjunk mindennemű és módu biztosítást; vállalt kötelezettségeink két millió forint alaptőke által biztosítottak.

Jövő január-hó 1-én váltó leszámítolási üzletünket, Február-hó 1-én jelzálog kölcsön üzletünket nyitandjuk meg.

Oly előzős üzletágak csatlóvák e két utóbbi által üzlet körünkbe, hogy nem késheünk bizton elmondani, hogy hasonló előnyökkel egyetlen más versenytársulat sem kínálkozik. Mind két üzlettel első sorban a termelő gazda-közönség érdekeinek kívánunk szolgálni és így kizárva biztosítási üzletünkben minden veszélyes kockázatu ipar vállalatot, csak ismét a gazda földmivelő közönség érdekeit tartjuk szem előtt.

Ajánlatokat a vidéken elfogadjuk ügynökeink, Kolozsvárt a képviselő-ségi iroda főter 8-dik szám TAUFFER KÁROLY házának első emeletén:

Tisza biztosító és jelzálog-bank kolozsvári képviselőisége

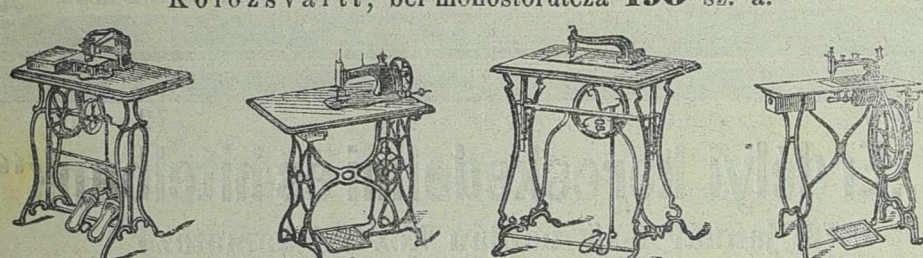
B. Bánffy Dezső,
képviselő.

Bovánkovits Gyula,
b. titkár.

Kolozsvárt, 1872. december 9-kén.

(234) **Ismételten leszállított árak,** (31-50)
havonként 5-10 forintos részlet- vagy készpénz fizetés,
szilárd jótállás és ingyen tanítás mellett
AJÁNLJA

Boér Sándorné nagy varrógép-raktára
Kolozsvárt, bel monostorutca 190 sz. a.



Wheeler & Wilson-, Singer-, Grover & Baker- és Howe Eliás-féle,
valamint minden létező és kitűnőnek elismert más szerkezetű
varró-gépeit.

Ezen raktárban úgy családi használatra, mint üzleti célra,
jelesen: szabó, festő, kárpitos, kalapos keztyűs, cipész, nyerges, szij
gyártó, szóval minden varrást folytató üzlethez — a szükségletek tekintetbe
vételével — különösen készített **varró-gépek** nagy választékban találhatók.
Ezeket kívül többféle
kötő-gépek,
minden fajta kézi **varró-gépek.**
Most érkeztek új keztyű varró-gépek.

Dijazva
1867-ben Párisban

Fehér mell-szőrp ellen.
Nem gyógyszer
Mell bajok
Mayer G. A. W-től
Breslauban és Bécsben

Az 1858
december 7-ki cs. k. nyiltparancs
értelmében, 130.645 sz. a. hamisítás és utánzás
ellen védbélyeg által óva

(499) **Probált háziszser.** (1-4)
Számos orvosi tekintély által 17 év óta ajánlva idült köhögés, tartós rekedtség, nyálkáság,
számárhurut, nátha, gégeleob és tüdőgyulladás, állandó és idült mell- és tüdőhurut, vérkőh,
vérpökés és fülodlás ellen. (Lásd orvost. és gyak. orvos Dr. Weinberger Rud. Bécsben:
„Krankheiten der Athmungsorgane” Lipse, Braun Gusztávnál 1863.)
Valódi minőségben kapható Kolozsvárt **Binder Károly** Szentháromságához
czimzett gyógyszerárán bel-monostorutca a Redoute során.

Erdély legnagyobb könyvesarnoka!

(484) Mi ékesíti leginkább a Karácsonfát?
Mi műveli leginkább a gyermek lelkét?
Ki gyermeket nevel, az a hon iránt szent
Kötelességet teljesít. (Kölcsy.)

Legnagyobb raktár s legdúsabb választék
képeskönyvekben és ifjusági iratokban,
magyar-, német-, francia- s angol nyelven.
12 krajczártól — 15 frtig s azon felül

Multatva tanító gyermek-játékok.
Földtekék 70 krtól—23 frtig.
magyar szöveggel.
Térképek, atlaszok.

Iskolai tan- és segédkönyvek
leggazdagabb **raktára,**
egytemek, közepstanodák,
reál- polgári- és népiskolák
számára.

Szótárak
minden
nyelven.

Karácsonyi és újévi ajándékok

Dús
választékú
diszkrét-
remekírók-
anthológiák-
szépirodalmi sat.
művekből álló
nagy raktáromat,
mely a magyar, német,
angol- és francia nyel-
ven megjelent legújabb
ajándékoknak alkalmas
irodalmi termékek
gazdag és lehető teljes gyűj-
teményét tartalmazza, s mely
bátran versenyez bármely bécsi
vagy pesti könyvárusnak készletben
tartott **raktárával,** a nagyérde-
mű közönség szíves figyelmébe vagyok
bátor ajánlani.

Könyvjegyzékekkel mindig szívesen szolgálók
Vidékre bérmentve küldöm.

Vidéki megrendelések azonnal s a
legpontosabban hajttnak végre.

Előfizetések minden bel- és külföldi ujságra,
divat-lapra s folyóíratra elfogadtatnak.

A legjelesebb irodalmi művek tárháza!

Stein János erdélyi múzeum-egyleti könyvtárusnál Kolozsvárt.

BANYAI SAMUEL

a kecskeméti 1872-ik évi iparműkiállításán ezüst éremmel kitüntetett
kolozsvári szőcs-mester,
ajánlja a szőcmesterség köréhez tartozó, minden névvel nevezhető
RUHA-RAKTÁRÁT. (9-16)
Elfogad akár magán, akár postai úton minden szőcs iparigébeli megren-
deléseket, s azoknak a legpontosabb s legutányosabb árban kiszolgálta-
sukat saját felelőssége elvállalásával igéri. Továbbá ajánlja kiűnő **Persia**
ner Bábán és Túr süvegeit.
Lakása Kolozsvárt, bel-magyarutca 428 ház szám alatt.
Raktára ugyancsak bel-magyarutca 442 sz. alatt

(4-7) **Idült borkütegek, typhus, hosszas váltó-láz által**
rendkívüli mértékben meggyöngyítve és vérszegénységben (anaemia) szenvedőknél
teljesen meggyógyul va
az orvosilag rendelt Malika-készítményekkel.

Eszék, 1872. augusztus 2. Betegem közt egy hat éves lányka is van, ki idült borküteg,
typhus és hosszan tartó váltó-láz által rendkívül meggyöngyítve és vérszegénységbe esett. Ekkor **malika-**
ta-készítmény-csokoládóval rendeltem neki s el kell ösmerem, hogy használatát **selejtebb**
előnyös hatás követte, a kis lány lázatól fogótt és most egészen jól van.
On készítményét azóta több esetben a **legjobb sikerrel** alkalmaztam s azért kérem önt
küldjön nekem ismét p. st. utóiratát: 2 font malika-egészségi csokoládó, 100 krtól, a 2. fajtából és
egy csomag malika-mel-cinkort.

Duna-Szekes, 1873. július 11. Kérem küldjön hat üveg malika-készítmény egy egészégi sőt
Ugocsa Antal urnak, helyben.

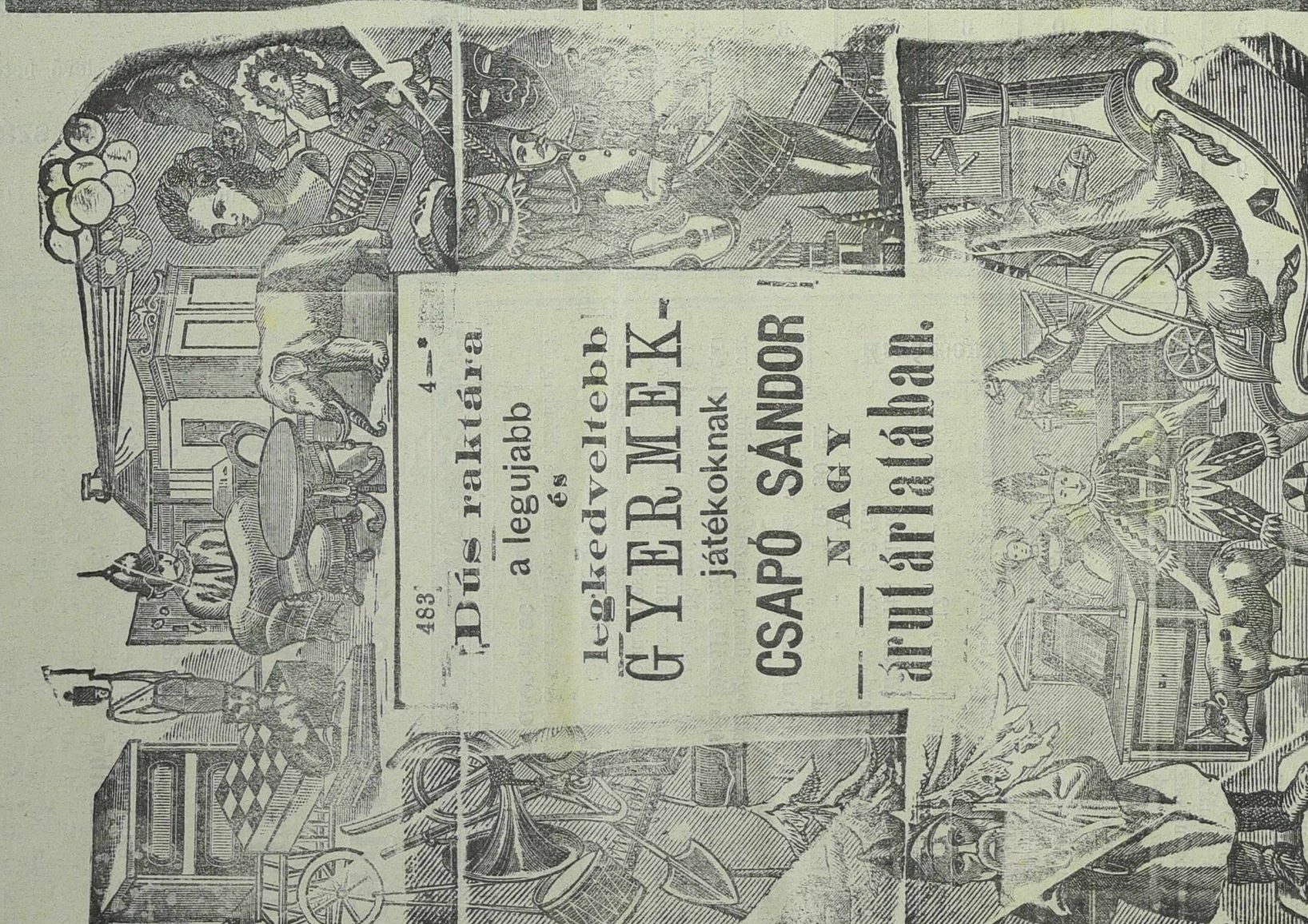
Valódi HOPF-féle Malika-készítmények egyedül árúdják Kolozsvárt **Karvay Gyula,**
Méklősen Lázár Antal üzvege és fiainál.

Központi raktár: Bécs, Kolowratring 3. Ezelőtt Kärntnering 11.

Karácsoni és újévi ajándékok NAGY RAKTÁRA.

Karácsoni és újévi ajándékok

Dús raktára
a legújabb
és
legkedveltebb
GYERMEK-
játékoknak
CSAPÓ SÁNDOR
NAGY
árutárlatában.



Csapó Sándor
nagy árutárlatában Kolozsvárt.

Karácsoni és újévi ajándékok NAGY RAKTÁRA.

Nyomatott az ev. ref. főiskola betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Mai számunkhoz fálv melléklet van csatolva.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj